

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamtiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: TÖRÖK ERNŐ.
Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petisör egyzseri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilvált petisóra 25 kr.

Pár szó e lapok t. közönségéhez!

Tíz éve mult, hogy a sajtó terén is, e nagyon szép, de sokszor tövises úton, iparkodtam élni a közjónak, használni a társadalomnak s a hazának.

Munkálkodással nem csaptam zajt; nem vagyok a hűhó barátja; soha hiúság nem vezérelt; önhittség nem sugallta tollamat; hanem vezérelvem volt a kötelesség teljesítése, a törvény és rend védelme, a hatóság jóakaratu intézkedéseinek támogatása és a mit első sorba kell helyezniem: a vallás és erkölcs ápolása, mert hiszen

„... minden ország támasza, talpköve
A tiszta erkölcs, mely ha megvész:
Róma ledől s rabjába görbed.“

Tíz évi szakadatlan írói munka után fontos hivatalos állásomnak akartam szentelni időmet kizárólag; ámde anyai oldalról és oly kiváló férfiak részéről jött felszólításnak és bizalomnak ellentállani tiltja a honpolgári kötelesség s így újra felveszem, habár önmagam feláldozásával, a szerkesztői tollat.

Szerepem e helyzetem — mert épen a csak 4 hó óta ismert járás érdekeire kívánom a legfőbb súlyt helyezni — bizony elég gondot ad; de biztat a remény, hogy nem épen mellém, de a nem-s ügy mellé sorakoznak azok, akik e valamikor oly mostoha, de újabb időben helyzetbe, hivatalához méltón kormány és megye által kiválóan figyelembe vett muraszombati járás érdekeit, haladását, jólétének fokozását szívókre veszik.

A czél a maga egyszerűségében is magasatos: megkedveltetni, terjeszteni ezt az áldott, szép magyar nyelvet; megértetni gyengéd figyelmeztetéssel a járás nem magyarajku közönségével a magyar emberre annyiszor ráolvasott közmondást: „Ahány nyelvet bírsz, annyit embert érsz;“ most megfordítva mi mutassuk meg, hogy az állam nyelvért, a magyart tudni nemcsak szép és hasznos, hanem hazafias kötelesség is. E mellett ápolja kiki szeretettel, buzgalommal saját anyanyelvét is, ez is kötelesség.

Mi a további czél? — A járás jóra való, szelid népe előtt utat nyitani a köznevelődésnek; eljele kell tárni a megye eseményeit, a járásban történetek közlésével tudvágyát, kíváncsiságát felkelteni; a hazai és külföldi hírek útján tájékoztatni a nagyvilág dolgairól — röviden, pár szóval úgy, hogy megtalálva a gazdának hasznót hajtó tanácsokat is, e lap legyen neki heti bibliája.

Nistera rejos postúvanim ostenyárom eti novin.

Deszét lejt je preminou, ka po novinaj jáko po lejpoj pouti ali nigdár po ternyavoj pouti szam sze pasco zsveti k-tomi dobromi hasznoviti túváristvi i domovini.

Z-delavnosztjov szem nej csinio lárho; nej szam hubote brat, nigdár me je nej vnyuacsénoszt vojávala; gizdoszt nej szpelávala pero; nego moje gordjánye je blou duzsnoszt szpunyaványe, pravdalednoszti i réda obarváványe, visesnya oblászti dobrotivnoszti ravnanye podpérati i ka v-te prvi réd morem posztaviti: vadlíványe i erkölcsa obarváványe, ár „vszákoga országa obramba, fundamentom je te csiszti erkölcs (oponásánya), ár esi tou veszne, preide Roma i v-robsztvo járem vpkla.“

Deszét lejt szam vszigidár piszao, ka z-mojim delom naj zúámenitój csészti, v-steroj szem steo czejlo moje vrejmen peszvetiti szamo, ali od vnuoge sztráni i od zúámenitój muozsov pridoucsí gor pozvány vjuznoszti; prouti szátnoti prepovej domovinszka pörgarszka duzsnoszt, tak pá z-novics esi bár szvojom goráldáványem, brodszta pero.

Moja delavnoszt i sztális — ár szamo 4 meszcece szpozuávam ete járás na nyegov vrednoszt zselem to naj vékso moucs szkaszúvati, — zaisztino mi doszta miszli dá; ali trosta me vjpanye, ka nej szamo k-meni, nego k-tomi nemeskomi czili do sztanjváli oni, ki szo nigda tak mlácsni, ali vezdaj pouleg pozványa po kormányi i po vármegyövi na pametvévsi szobokszoga jársza vrednoszt, naprej-idejnya i dobrotivnoszti talé na szrdzce vzejeo.

Te czio je zse vu szvojoj prosztinosztjov preveliki: za lubéznivo csiníti, rászúrjávati to blagoszlóvno lejpo vogerszko rejcs; razmeti dati z-málim opominanyom v-jársái prbivajoucsimi, ki szo nej vogri, na vogerszkoza csloveka zse tolko krát preesteto eto vszákdenésnyo rejcs: „z-kehikimi jezikimi ladás, tolko lúdi doides;“ zday ovak mi pokázsmo, ka domovine jeziki toga vogerszkoza, znati, nej szamo ka je lejpo i hasznovito, nego domovinszka duzsnoszt je túdi. Pouleg nyega obarváva eden vszaki z-lúbéznosztjov, z-radosztjom szvoj lasztivni materszki jeziki, tou je túdi duzsnoszt.

Ka je nadale czio? Jársza dobrovolnim, pred mirovnimi lúdmí puzt odprejti közöskomi naprejidejnyi; pred nej moremo szkládi ka sze je vu vármegyövi i v-jársái szgoudilo, ka naj ona zná, i nyegvo zselejnye telikáj obúdití; po domovinszki i zvnvnszki glászi vó raz-

TÁRCZA.

Az ősz szálak allegóriája.

— Kör-festés. —

Elfáradtam ... Jöszte lánykám —
Rózsalugas árnya int:
Hadd felejtsem kebleden el
Életem bus árnyait; —
Hadd felejtsék! lágy ölede
Hajtvá izzó homlokom. —
Töröld, töröld! s fúrtejimmel
Játszadozva szendöríts el;
De míg rólad álmodom:
Még ne ütődj az ifju fón
Csillogó ősz-szálakon.
*
Ah! biz eljár az idő! — nem
Vár senkit, s nem is feled.
Két marokkal szörja a bajt,
S féllel sem az örömet.
Ám a kedy csak lepké-módrá
Érint rózsaszárnyakon;
Míg a bú-baj lomba szárnya
Szíved össze vérti, szántja
S mély nyomot hágy arczodon:
Ne ütődj meg a — korán jött
Csillogó ősz-szálakon.
*
Mi az élet? ... Nem mondom én:
„Puszta pára, képzlet;“
Mert még utóbb vegytanilag
Czáfolnak meg, úgy lehet.

Élte puszta szálamol:
Ne ütődj meg a — fehéren
Csillogó ősz-szálakon.

Ál-szemérem, ál-erény és
Álnok állon ál-beszéd. —
Szembe' mézes, hátba' mérges
Hang zúdul rád szerszét.
„Nyereség“ a nyilt igazság
Szembe' szóló szajukon:
Légy kigyó bár, csak simán szől,
Pártod így lesz a — butákból —
Ál-barát és ál-rokon;
Ne ütődj meg a — szemétre
Csillogó ősz-szálakon.

Honszeretem, férfiaság? —
Plédbe, frakkba bújt divát!
Majmokat nemz a hiúság
Vélték egy földet alatt.
Védni elvet és hazát? — a
Puskaporzsgárt nagyon:
Védd a bóródt! S hoghya rád vall
A futás, úgy légy a szaddal
Hős „vizen és száron“:
Ne ütődj meg a mosolyga
Csillogó ősz-szálakon.

S tán igazságot keressz ma?
Ugy „balok“ vagy szertelen!
„Szemesnek áll a világ!“ s a
Vak csupán a szentelen.
Mit neked „közjó“! ha mások

Úgy örülnek károdon ...
Csapj szelet, hízeldj, kapkoddj!
Légy ügyes „svihak“, család, hogy
Úr lehess majd másokon!
Ne ütődj meg a — szerényen
Csillogó ősz-szálakon.

Eh! de mit papollok én itt!
S hordok össze büncö-bűnt! —
„Sz a mit eddig elorsoltam,
Jó szerével föl se tűnt. — —
Mit esztázok a kor ellen,
Melyet Róma átka nyom ...
Elfajultság piszkos árja
Nero és Lucull! a balvány — —
S nézd a nép mély szánalom!
Ne ütődj meg a — sürűn fel-
Csillogó ősz-szálakon.

Féltre nyelge gő-s közönynyel! —
Félte nyelge, úri had!
Hogy kövérebb föld-kukac vagy,
Még ne bíz el úgy magad!
Hidd el ember, csak sziveddel!
Állsz főlebb az állaton;
S még ha az sínes — fönnen érző,
Csak kevélyen mást lenéző:
Rég alantabb állsz azon!
Ne ütődj meg a — haragtól
Csillogó ősz-szálakon.
*
Föl, te léha, gyáva fajzat!
Embernek csufojt tabab,

